

سنڌ آرڊيننس III مجريه 1972
SINDH ORDINANCE NO.III OF 1972
سنڌ (قانونن جي ترميم) آرڊيننس، 1972
THE SINDH (AMENDMENT OF LAWS)
ORDINANCE, 1972
فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

1. مختصر عنوان ۽ شروعات

Short title and commencement

2. ترميمون

Amendments

3. درخواستن جي منتقلي وغيره

Transfer of appeals, etc

4. توسيع ۽ منسوخ

Extension and Repeal

سند آرڊيننس III مجريه 1972
SINDH ORDINANCE NO.III OF 1972

سند (قانونن جي ترميم) آرڊيننس، 1972
THE SINDH (AMENDMENT OF
LAWS) ORDINANCE, 1972

[17 مارچ 1972]

آرڊيننس جنهن ذريعي سند صوبي تي لاڳو ڪجهه قانونن ۾
ترميم ڪئي ويندي.

جيئن ته سند صوبي تي لاڳو ڪجهه قانونن ۾ ترميم ڪرڻ
ضروري ٿي پئي آهي، جيڪا هن ريت هوندي.

هاڻي جيئن ته 25 مارچ 1969ع جي مارشل لا
پروڪليميشن جي تعميل ۾ عبوري آئيني حڪم سان گڏ پڙهيو
وڃي، ۽ ان سلسلي ۾ قابل بڻائڻ وارن سمورن اختيارن کي استعمال
۾ آڻيندي، سند جي گورنر ۽ مارشل لاءِ ايڊمنسٽريٽر، زون “ڊي”
هيٺيون آرڊيننس بڻائي نافذ ڪرڻ فرمايو آهي:

مختصر عنوان ۽
شروعات
Short title
and
commencement

1.1) هن آرڊيننس کي سند (قانونن جي ترميم) آرڊيننس، 1972
سڏيو ويندو.

(2) هي ان تاريخ کان لاڳو هوندو جنهن بعد ان کي “مقرر
ڏينهن” چيو ويندو، جيئن حڪومت، سرڪاري گزيت ۾
نوٽيفڪيشن ذريعي مقرر ڪري.

ترميمون Amendments	2. محفوظ ڪريو جيئن ته واضح طور تي فراهم ڪيل ايڪٽ، آرڊيننس ۽ شيڊول ۾ بيان ڪيل حڪم مقرر ڏينهن کان ۽ ان جي چوٿين ڪالم ۾ بيان ڪيل طريقي موجب ترميم ڪئي ويندي ۽ جيستائين ممڪن ٿي سگهي، سمورن قاعدن ۽ ضابطن ۾ لاڳاپيل ترميمون، ضمني قانون، نوٽيفڪيشن ۽ حڪم، جيڪي ان تحت بڻايا ويا يا جاري ڪيا ويندا، جيستائين اهڙن قاعدن، ضابطن، ضمني قانونن، اطلاعن ۽ حڪمن کي ايڪٽ، آرڊيننس ۽ اهڙيءَ ريت ترميم ڪيل آرڊر موجب واضح ترميم ذريعي آندو وڃي ٿو سمجهيو ويندو ته ايئن بڻايو ويو آهي.
درخواستن جي منتقلي وغيره Transfer of appeals, etc	3.(1) سموريون اپيلون، نظرثانيون، نظرثاني جون درخواستون يا ڪو ٻيو مقدمو ڪنهن ڪمشنر يا ايڊيشنل ڪمشنر سامهون مقرر ڏينهن کان فوري اڳ التوي هيٺ آهي، حڪومت طرفان مقرر ڪيل روپنيو ڪمشنر کي منتقل ڪيو ويندو ۽ ان کي اڪلايو ويندو. (2) بورڊ آف روپنيو جي ڪنٽرول هيٺ ذيلي دفعه (1) تحت مقرر ڪيل روپنيو ڪمشنر ان دفعه جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ اهي ئي اختيار استعمال ڪندو، جيڪو مقرر ڪيل اختيار استعمال ڪندو، جيڪو مقرر ڏينهن کان فوري اڳ ڪمشنر يا ايڊيشنل ڪمشنر ذريعي استعمال ڪري سگهجن ٿا.
توسيع ۽ منسوخ Extension and Repeal	4. سنڌ مختيارڪارز کي نوٽيس ايڪٽ، 1906 (1906 جو سنڌ II) کي اهڙيءَ ريت ضلعي خيرپور تائين توسيع ڏني وئي آهي ۽ ضلعي خيرپور ۾ لاڳو ڪرڻ لاءِ بمبئي مملت دارن جي عدالتن جو ايڪٽ، 1906 (1906 جو بمبئي II) کي منسوخ ڪيو ويو آهي.

شيدول Schedule			
سال	نمبر	مختصر عنوان يا مضمون	ترميمون
1	2	3	4
سينٽرل ايڪٽس جيئن سنڌ ۾ لاڳو ٿيندا.			
1861	V	پوليس ايڪٽ، 1861	دفعہ A-15 ۾ ذيلي دفعہ (4) ۾ “ڊويزن جو ڪمشنر يا” ختم ڪري ڇڏيو. دفعہ A-33 ۾ ذيلي دفعہ (3) ۾ “ڪمشنر” لاءِ “صوبائي حڪومت” متبادل هوندو.
1873	VIII	ڪينال ۽ ڊرينيج ايڪٽ، 1873	دفعہ 3 ۾ شق (5) کي ختم ڪيو ويندو. دفعہ 19، 27 ۽ دفعہ 35 جي ذيلي دفعہ (3) ۾ “ڪمشنر” لاءِ “بورڊ آف روپنيو” متبادل هوندو. دفعہ 35 ۾ ذيلي دفعہ (5) کي ختم ڪيو ويندو.
1894	I	لينڊ اڪويزيشن ايڪٽ، 1894	دفعہ 5 ۾ “زمين عوامي مقصد لاءِ حاصل ڪئي وڃڻي آهي، جيڪڏهن ڪمشنر ۽ جتي ڪمپني لاءِ زمين حاصل

ڪئي وڃڻي آهي ” ڪي ختم ڪيو ويندو. دفعہ 5-A, 6(3), 7, 17(4), 31(3), 35(1), 36(2), 38(1), 39, 40, 41, 49(2) ۽ 49(3) ۾ ”ڪمشنر“ لاءِ ”صوبائي حڪومت“ متبادل هوندو. دفعہ 6 جي ذيلي دفعہ (1) ۾ پھريون ڀيرو ايندڙ ”ڪمشنر“ لاءِ ”صوبائي حڪومت“ متبادل هوندو ۽ ٻيو ڀيرو ايندڙ ”ڪمشنر“ لاءِ ”اهڙي حڪومت لاءِ سيڪريٽري“ متبادل هوندو. دفعہ 17 ۾: (i) ذيلي دفعہ (1) ۾ ”جڏهن به ڪمشنر اهڙيءَ ريت هدايت ڪري ” ڪي ختم ڪيو ويندو. (ii) ذيلي دفعہ (1) جي شرطيہ بيان لاءِ هيٺين ريت متبادل هوندو: ”بشرطيڪ ڪليڪٽر ان وقت تائين قبضو نه ڪندو جيستائين حڪومت جو			
---	--	--	--

			ڪاتو مقامي اٿارٽي، يا ڪمپني، جيئن معاملو هجي، جنهن لاءِ زمين حاصل ڪئي پئي وڃي، پهرين اهڙي قسم جي حاصل ڪئي ويندڙ زمين جي ڪٽيل قيمت جيڪا سندس طرفان دفعات 23 ۽ 24 جي گنجائشن کي نظر ۾ رکندي طئي ڪئي وڃي، اڳواٽ جمع نه ڪرائي وڃي.”؛ (iii) ذيلي دفعه (2) ۾، “ڪمشنر لاءِ” کي ختم ڪيو وڃي ۽ وڌيڪ “۽ ڪمشنر جي اڳواٽ منظوري سان” کي به ختم ڪيو وڃي.”؛ (iv) ذيلي دفعه (4) ۾، “هي” لاءِ “اهو” متبادل هوندو. دفعه 41 ۾، “هي” لاءِ “اهو” متبادل هوندو. دفعه 49 جي ذيلي دفعه (2) ۾، “هي” لاءِ “اهو” متبادل هوندو.
1896	XX	دي سنڌ انڪمپرڊ اسٽيٽس	سڄي ايڪٽ ۾ سواءِ ان جي جيئن هتي هيٺ بيان ڪيو ويو آهي “روينيو ڪمشنر”

لائي "ڪليڪٽر" متبادل هوندو. دفعو 31 ۾: (i) ذيلي دفعو (1) ۾، "روينيو ڪمشنر" لاءِ "بورڊ آف روينيو" متبادل هوندو. (ii) ذيلي دفعو (2) کي ختم ڪيو ويندو. دفعو 33 جي ذيلي دفعو (1) ۾ "روينيو ڪمشنر" لاءِ "بورڊ آف روينيو" متبادل هوندو.	ايڪٽ، 1896		
دفعو 3 ۾، شق (13) کي ختم ڪيو ويندو.	جنرل ڪلاز ايڪٽ، 1897	X	1897
دفعو 2 ۾: (a) شق (ii) ۾، "ڪمشنر" لاءِ "صوبائي حڪومت" متبادل هوندو. (b) شق (iiia) کي ختم ڪيو ويندو. (c) شق (vii) ۾، "ڪمشنر" لاءِ "ڊپٽي ڪمشنر" متبادل هوندو. دفعو 17 لاءِ، هيٺيون متبادل هوندو:	لينڊ ڪنٽرول (ڪراچي ڊويزن) ايڪٽ، 1952	XI	1952

			“17. جنهن حڪم خلاف اپيل ڪئي وئي آهي، جيڪڏهن ان جي تاريخ کان پندرهن ڏينهن اندر اپيل ڪئي وڃي، اها صوبائي حڪومت جي ذمي هوندي، هر مجاز عملدار طرفان دفعات 5، 6، 7، 8، 9 يا 11 تحت ڪيل هر حڪم خلاف ۽ اهڙي اپيل تي صوبائي حڪومت جو فيصلو حتمي هوندو ۽ ڪنهن به سول ڪورٽ ۾ ان تي سوال نه اٿاريو ويندو. جڏهن اپيل پيش ڪئي وئي هجي، صوبائي حڪومت اپيل جي نيڪال لاءِ اهڙا حڪم جاري ڪندي جيئن اها مناسب سمجهي.” دفعو 19 ۾، “ڪمشنر جي خلاف يا” ڪي ختم ڪيو ويندو.
1953	XXVII	ڪراچي ضروري شيون (قيمت)	سڄي ايڪٽ ۾، “ڪمشنر” لاءِ “صوبائي حڪومت” متبادل هوندو.

		تي ضابطو ۽ ذخيرہ اندوزي) ايڪٽ، 1953	دفعہ 2 ۾، شق (a) کي ختم ڪيو ويندو. دفعہ 14 ۾، ”هن کي“ لاءِ ”ان کي“ متبادل هوندو.
1958	IV	يتيم خانن جو ڪنٽرول (ڪراچي ڊويزن) آرڊيننس، 1958	دفعہ 2 ۾، شق (a) کي ختم ڪيو ويندو. دفعہ 6 ۽ 15 ۾، ”ڪمشنر“ لاءِ ”حڪومت“ متبادل هوندو.
سنڌ ايڪٽس			
1868	II	سنڌ فيريز ايڪٽ، 1868	دفعہ 17 ۾، ”روينيو ڪمشنر“ کي ختم ڪيو ويندو.
1878	V	سنڌ آبڪاري ايڪٽ، 1878	دفعہ 3 ۾: (a) شق (2) ۾، ”ڪمشنر“ لاءِ ”ڊائريڪٽر جنرل“ متبادل هوندو. (b) شق (3) لاءِ، هيٺين ريت متبادل هوندو: ”3“ ”ڊائريڪٽر جنرل“ مطلب ايڪسائيز ۽ ٽيڪسيشن سنڌ جو ڊائريڪٽر جنرل.

دفعہ 4، 5، 8A، 14(2)، 15، 16(2)، 19A، 30، 32(2)، 35(2)(a)، 35A، 49A ۽ 60 ۾ ”ڪمشنر“ لاءِ ”ڊائريڪٽر جنرل“ متبادل هوندو. دفعہ 6 ۽ 8 ۾ ”ڪمشنرز“ لاءِ ”ڊائريڪٽر جنرل“ متبادل هوندو. دفعہ 6 جي پيراگراف 2 ۾ ”اهي“ لاءِ ”اهو“ متبادل هوندو. دفعہ 8 ۾ ”انهن کي“ لاءِ ”هن کي“ متبادل هوندو. دفعہ 32-C ۾ ”سنڌ لاءِ روبنيو ڪمشنر“ لاءِ ”ڊائريڪٽر جنرل“ متبادل هوندو. دفعہ 36، 37، 38-A، 40 ۽ 55A ۾ ”ڪو ڪمشنر“ لاءِ ”ڊائريڪٽر جنرل“ متبادل هوندو.			
دفعہ 60 ۾ ”روبنيو ڪمشنر جي معلومات لاءِ“ کي ختم ڪيو ويندو.	سنڌ آبپاشي ايڪٽ، 1879	VII	1879

			دفعہ 67، (iii)(2) 91، (6) 92 ۽ (3) 92-A ۾ ”روينيو ڪمشنر“ لاءِ ”صوبائي حڪومت“ متبادل هوندو.
1905	I	سنڌ ڪورٽ آف وارڊس ايڪٽ، 1905	دفعہ 3 لاءِ هيٺين ريت متبادل هوندو: ”3. دفعہ 12 جي گنجائشن موجب بورڊ آف روينيو سنڌ صوبي لاءِ ڪورٽ آف وارڊس هوندو: بشرطيڪ صوبائي حڪومت، جيڪڏهن اها موزون سمجهي، سرڪاري گزيت ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي، اهڙي ايراضي لاءِ جيئن بيان ڪيو ويو هجي، خاص عملدار يا عملدارن جو بورڊ ڪورٽ آف وارڊس طور مقرر ڪري سگهي ٿي، ۽ ان کانپوءِ صوبائي حڪومت اهڙي ايراضي لاءِ جنهن لاءِ ڪورٽ آف وارڊس مقرر ڪئي وئي آهي، ان کي صوبي جي ڪورٽ آف وارڊس جي دائره اختيار کان خارج ڪري

			سگهي ٿي. دفعہ 43 ۾، ذيلي دفعہ (1) لاءِ هيٺين ريت متبادل هوندو: “ (1) هر آرڊر کان پاييل ڪئي ويندي، سواءِ هن ايڪٽ تحت ڊسٽرڪٽ ڪورٽ طرفان جاري ڪيل آرڊر جي، پوءِ اها اوريجنل هجي يا اپيل ٿي. (a) جتي آرڊر ڪورٽ آف وارڊس جو حڪومت ڏانهن هجي؛ (b) جتي آرڊر ڪليڪٽر جو ڪورٽ آف وارڊز ڏانهن هجي؛ (c) ٻين ڪيسز ۾ ڪليڪٽر ڏانهن هجي.”.
1906	II	سند مختيارڪار ز ڪورٽس ايڪٽ، 1906	دفعہ 4 جي ذيلي دفعہ (3) ۾، “روينيو ڪمشنر” لاءِ “سندس ماتحت ڪو عملدار” متبادل هوندو.
1915	I	سند تائون پلاننگ ايڪٽ،	دفعہ 45B جي ذيلي دفعہ (5) ۾، “۽ روينيو ڪمشنر” کي ختم ڪيو ويندو.

	1915		
دفعہ P-59 جي ذيلي دفعہ (2) ۾، "روينيو ڪمشنر" لاءِ "بورڊ آف روينيو" متبادل هوندو.	ڪوآپريٽو سوسائٽيز ايڪٽ، 1925	VII	1925
سموري ايڪٽ ۾ "هڪ ڪمشنر" يا "ڪمشنر" لاءِ "ڊائريڪٽر جنرل" متبادل هوندو.	سند نشيدار شين جي واهپي تي پابندي ايڪٽ، 1940	IV	1940
دفعہ 26 ۾، ڪمشنر لاءِ "بورڊ آف روينيو" متبادل هوندو. دفعہ 28 ۾، "يا روينيو ڪمشنر" کي ختم ڪيو ويندو.	سند رورل ڪريڊٽ ۽ زمين منتقلي ايڪٽ، 1947	XLIX	1947
اولهه پاڪستان ايڪٽ ۽ آرڊيننس			
دفعہ 2 ۾ شق (17) کي ختم ڪيو ويندو.	اولهه پاڪستان جنرل ڪلاز ايڪٽ، 1956	VI	1956
دفعہ 2 جي شق (c) ۾ هيٺين ريت متبادل هوندو:	سند شهري غير	V	1958

		متحرڪ ملڪيت ٽيڪس، ايڪٽ، 1958	“ (c) ”ڊائريڪٽر جنرل” مطلب ايڪسائيز ۽ ٽيڪسيشن سنڌ جو ڊائريڪٽر جنرل، يا حڪومت طرفان هن ايڪٽ تحت بيان ڪيل ڪنهن علائقي ۾ ڊائريڪٽر جنرل جا ڪم ۽ ذميداريون سرانجام ڏيڻ لاءِ مقرر ڪيل ڪو پيو عملدار:”. دفعہ 10 جي ذيلي دفعہ (2) ۾، ”ڪمشنر“ لاءِ ”ڊائريڪٽر جنرل“ متبادل هوندو.
1958	X	اولهه پاڪستان انٽرٽينمينٽ ڊيوٽي ايڪٽ، 1958	دفعہ 2 جي شق (c) ۾ هيٺين ريت متبادل هوندو: “ (c) ”ڊائريڪٽر جنرل” مطلب ايڪسائيز ۽ ٽيڪسيشن سنڌ جو ڊائريڪٽر جنرل، يا حڪومت طرفان هن ايڪٽ تحت بيان ڪيل ڪنهن علائقي ۾ ڊائريڪٽر جنرل جا ڪم ۽ ذميداريون سرانجام ڏيڻ لاءِ مقرر ڪيل ڪو پيو عملدار:”.

دفعہ 15 جي ذيلي دفعہ (1) ۾، “ڪمشنر” لاءِ “ڊائريڪٽر جنرل” متبادل هوندو.			
دفعہ (2) جي شق (b) لاءِ هيٺين ريت متبادل هوندو: “ (b) “ڊائريڪٽر جنرل” مطلب ايڪسائيز ۽ ٽيڪسيشن سنڌ جو ڊائريڪٽر جنرل، يا حڪومت طرفان هن ايڪٽ تحت بيان ڪيل ڪنهن علاقائي ۾ ڊائريڪٽر جنرل جا ڪم ۽ ذميداريون سرانجام ڏيڻ لاءِ مقرر ڪيل ڪو ٻيو عملدار:.” دفعہ 4 جي شق (b) جي ذيلي دفعہ (2) ۾، “ڪمشنر” لاءِ “ڊائريڪٽر جنرل” متبادل هوندو. دفعہ 12 جي ذيلي دفعہ (3) ۾، “ڪمشنر” لاءِ “ڊائريڪٽر جنرل” متبادل هوندو.	اولهه پاڪستان ٽوبيڪو وينڊ ايڪٽ، 1958	XXXV III	1958
دفعہ 3 ۾: (i) ذيلي دفعہ (4) ۾ “ڪمشنر” لاءِ “حڪومت”	اولهه پاڪستان ويڪسيني	XXVII	1958

متبادل هوندو:	شن آرڊيننس، 1958		
(ii) ذيلي دفعه (5) کي ختم ڪيو ويندو:			
(iii) شرطي بيان لاءِ هيٺين ريت متبادل هوندو:			
“بشرطيڪ ڊپٽي ڪمشنر يا حڪومت طرفان اهڙي حڪم خلاف مقامي اختياري کي سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو ڏيڻ کان سواءِ ڪو حڪم جاري نه ڪيو ويندو.			
سموري آرڊيننس ۾، “ڪمشنر” لاءِ “حڪومت” متبادل هوندو.	اولهه پاڪستان ڪنٽرول آف گنڊاز آرڊيننس، 1959	XXXV	1959
دفعه 18 جي ذيلي دفعه (1) ۾، “ڪمشنر” لاءِ “حڪومت” متبادل هوندو.			
دفعه 2 ۾، شق (d) کي ختم ڪيو ويندو.	اولهه پاڪستان ڪنسوليڊيڊ شن آف هولڊنگس آرڊيننس، 1960	VI	1960
دفعه 11 ۾، “ڪمشنر” لاءِ “بورڊ آف روينيو” متبادل هوندو.			
دفعه 13 ۾:			
(i) ذيلي دفعه (2) ۾ “ڪمشنر” لاءِ “دي” متبادل هوندو:			

			(ii) ذيلي دفعه (3) ۾ “ڪمشنر” لاءِ “بورڊ آف روينيو” متبادل هوندو: (iii) ذيلي دفعه (4) ۾، سواءِ شرطي بيان جي، هيٺين ريت متبادل هوندو: “4) بورڊ آف روينيو ذيلي دفعه (1) تحت طلب ڪيل ڪنهن صورت ۾ يا ذيلي دفعه (3) تحت رپورٽ ٿيڻ جي صورت ۾، اهڙا حڪم جاري ڪري سگهي ٿو جيئن موزون سمجهي.”
1960	VII	اولهه پاڪستان پيور فوڊ آرڊيننس، 1960	دفعه 35 ۾: (i) ذيلي دفعه (3) ۾، “ڪمشنر” لاءِ “حڪومت” متبادل هوندو: (ii) ذيلي دفعه (4) کي ختم ڪيو ويندو: (iii) شرطي بيان لاءِ هيٺين ريت متبادل هوندو: “بشرطيڪ اهڙي حڪم خلاف مقامي اختياري کي سبب ڄاڻائڻ جو موزون موقعو ڏيڻ کانسواءِ ڊپٽي ڪمشنر يا

حڪومت طرفان ڪو به حڪم جاري نه ڪيو ويندو.			
دفعو 6 ۾: (i) ذيلي دفعو (1) ۾ شق (c) کي ختم ڪيو ويندو. (ii) ذيلي دفعو (2) ۾ شق (c) کي ختم ڪيو ويندو.	اولهه پاڪستان بينويبلنٽ فئڊ آرڊيننس، 1960	XIV	1960
دفعو (2) ۾ شق (e) کي ختم ڪيو ويندو. دفعو 8 ۾ ”ڪمشنر“ لاءِ ”ڊسٽرڪٽ جج“ متبادل هوندو.	اولهه پاڪستان مني لينڊرز آرڊيننس، 1960	XXIV	1960
دفعو 8 جي ذيلي دفعو (3) ۾ ”ڪمشنر“ لاءِ ”حڪومت“ متبادل هوندو.	اولهه پاڪستان روڊن تي ٽولس ۽ برجز آرڊيننس، 1962	VIII	1962
دفعو 8 ۾ ”ڪمشنر“ لاءِ ”حڪومت“ متبادل هوندو. دفعو 22 ۾ ذيلي دفعو (2) کي ختم ڪيو ويندو.	اولهه پاڪستان پرائمري تعليم آرڊيننس،	XXIX	1962

	1962		
دفعہ 2 م، شق (c) کي ختم ڪيو ويندو. دفعات 14، 15 ۽ 16 لاءِ هيٺين ريت متبادل هوندو: “14. جيستائين هن ايڪٽ تحت ٻي طرح بيان نه ڪيو ويو هجي، ڪليڪٽر جي اصل حڪم ذريعي بورڊ آف روينيو جي درخواست ڪئي ويندي. 15. بورڊ آف روينيو ڪنهن به وقت روينيو آفيسر سامهون التوي هيٺ ڪنهن ڪيس، يا نيڪال ڪيل ڪيس جو رڪارڊ طلب ڪري سگهي ٿو ۽ اهڙو حڪم جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو موزون سمجهي؛ بشرطيڪ هن دفعي تحت اهڙو ڪو حڪم جاري نه ڪيو ويندو جيڪو اهڙي روينيو آفيسر جي ڪنهن ڪارروائي يا حڪم کي واپس ڪري يا تبديل ڪري	اولهه پاڪستان ضبط زمينن کي ڇڏائڻ ۽ اصل مالڪن کي واپسي ايڪٽ، 1964	XIX	1964

			۽ نجي ماڻهن وچ ۾ حقن جي ڪنهن سوال کي متاثر ڪري، بنا انهن ماڻهن کي ٻڌڻ جو موقعو فراهم ڪرڻ جي ڪو حڪم جاري نه ڪيو ويندو. 16. (1) دفعو 14 تحت اپيل لاءِ حد جو عرصو جنهن حڪم خلاف اپيل ڪئي وئي هجي، ان جي جاري ٿيڻ واري تاريخ کان نوي ڏينهن تائين هوندو. (2) حد ايڪٽ، 1908 (1908 جو ايڪٽ IX) جي دفعو 5 جون گنجائشون هن باب تحت اپيلن تي لاڳو ٿينديون.
1964	III	اولهه پاڪستان غلام محمد بیراج بيٽرمينٽ ٽيڪس آرڊيننس، 1964	دفعو 7 ۾، ”ڪمشنر“ لاءِ ”حڪومت“ متبادل هوندو ۽ ”هي“ لاءِ ”اهو“ متبادل هوندو. دفعو 11 ۾، ”ڪمشنر“ کي ختم ڪيو ويندو يا ٻيهر ايندڙ کي ختم ڪيو ويندو.

1967	XVII	اوله پاڪستان لينڊ روينيو ايڪٽ، 1967	دفعه 5 ۾ ”ڊويزن“ لاءِ “ڊسٽرڪٽس” متبادل هوندو. دفعه 6 ۾: (i) ذيلي دفعه (1) ۾، “هر ڊويزن کي اهڙن ضلعن ۾ ورهايو ويندو، ۽” کي ختم ڪيو ويندو. (ii) ذيلي دفعه (2) ۾، “ڊويزن” کي ختم ڪيو ويندو. دفعه 7 ۾، شق (b) جي ذيلي دفعه (1) کي ختم ڪيو ويندو. دفعات 8 ۽ 9 لاءِ هيٺين ريت متبادل هوندو: “8. ڪليڪٽرز جي مقرري- هر ضلعي لاءِ هڪ ڪليڪٽر هوندو، جيڪو حڪومت طرفان مقرر ڪيو ويندو، ۽ جيڪو سڄي ضلعي اندر سمورا اختيار استعمال ڪندو ۽ هن ايڪٽ تحت ڪليڪٽر سندس حوالي ڪيل يا مڙهيل سموريون ذميداريون سرانجام ڏيندو. 9. ايڊيشنل ڪليڪٽرس
------	------	---	---

جي مقرري - حڪومت ڪنهن ضلعي ۾ هڪ ايڊيشنل ڪليڪٽر مقرر ڪري سگهي ٿي، جيڪو هن ايڪٽ تحت ڪليڪٽر جا ڪي به يا سمورا اختيار استعمال ڪندو يا ڪليڪٽر کي سونپيل يا مڙهيل ڪي به يا سموريون ذميداريون ضلعي جي ڪليڪٽر جي عام نگراني ۽ ضابطي هيٺ سرانجام ڏيندو.” دفعہ 13 ۾ ذيلي دفعات (3) ۽ (4) لاءِ هيٺين ريت متبادل هوندو: “(3) بورڊ آف روپنيو جي عام ضابطي تحت، ڪليڪٽر پنهنجي ضلعي ۾ سمورن ٻين روپنيو آفيسرز تي ضابطو رکندو. دفعہ 14 ۾: (a) ذيلي دفعہ (2) ۾: (i) “ڪمشنر يا” کي ختم ڪيو ويندو			
---	--	--	--

(ii) “ترتيبوار انهن جي” لاءِ “سندس” متبادل هوندو. (b) ذيلي دفعه (3) ۾ “ڪمشنر يا ڪليڪٽر ذيلي دفعه (2) تحت ڪمشنر يا ڪليڪٽر جيئن معاملو هجي” لاءِ “ذيلي دفعه (2) تحت ڪليڪٽر” متبادل هوندو. دفعه 16 ۾: (a) ذيلي دفعه (1) ۾ “ڪمشنر” يا “ڪي ختم ڪيو ويندو. (b) ذيلي دفعه (3) ۾ “ڪمشنر” ڪي ختم ڪيو ويندو. دفعه 63 ۾: (i) “ڪمشنر” يا ڪي ختم ڪيو ويندو. (ii) ذيلي دفعه (3) ۾ “جيئن معاملو هجي” ڪي ختم ڪيو ويندو. دفعه 69 ۾ “ڪمشنر ۽ ڪمشنر جي اڀيليت آرڊرز ذريعي، ڏانهن” ڪي ختم ڪيو			
--	--	--	--

ويندو. دفعات 84, 89, 92, 101, 102, 103, 104, 107, 108 ۽ 161 ۾ ”ڪمشنر“ لاءِ ”بورڊ آف روپنيو“ متبادل هوندو. دفعہ 84 ۾ ذيلي دفعہ (3) ۾ ”هي“ لاءِ ”اهو“ متبادل هوندو. دفعہ 161 ۾ ذيلي دفعہ (1) ۾: (i) شق (c) کي ختم ڪيو ويندو: (ii) شرطيہ بيان جي شق (ii) ۾ ”هن کي“ لاءِ ”ان کي“ متبادل هوندو. دفعہ 162 ۾ شق (b) کي ختم ڪيو ويندو. دفعہ 163 ۾: (i) ”ڪمشنر“ کي ختم ڪيو ويندو: (ii) ذيلي دفعہ (2) جي شرطيہ بيان جي شق (a) لاءِ هيٺين ريت متبادل هوندو: ”(a) آفيس ۾ سندس اڳوڻي پريڊيسيپر طرفان جاري ڪيل حڪم ذيلي دفعہ (1)			
---	--	--	--

يا ذيلي دفعه (2) تحت ڪليڪٽر طرفان بورڊ آف روينيو کان اڳواٽ منظوري وٺڻ کانسواءِ نظر ثاني نه ڪيو ويندو. ۽ ڪو به حڪم ڪنهن ٻئي روينيو آفيسر طرفان نظر ثاني نه ڪيو ويندو. سواءِ ان روينيو آفيسر کان اڳواٽ منظوري وٺڻ جي، جنهن جي ضابطي هيٺ اهو فوري طور هجي.” دفعه 164 ۾:			
(i) ذيلي دفعه (2) ۾، ”ڪمشنر“ کي ختم ڪيو ويندو:			
(ii) ذيلي دفعه (4) ۾، ”۽ هڪ ڪمشنر ذيلي دفعه (2) تحت طلب ڪيل ڪنهن معاملي جي صورت ۾ يا ذيلي دفعه (3) تحت ڪيس رپورٽ ڪيل معاملي جي صورت ۾ اهڙا حڪم جاري ڪري سگهي ٿو جيئن هي يا اهو ضروري سمجهي“ لاءِ ”يا ان کي ذيلي دفعه (2) تحت رپورٽ ڪيل،			

اهڙا حڪم جاري ڪري سگهي ٿو جيئن اهو ”متبادل هوندا.			
دفعہ 4 جي ذيلي دفعہ (3) ۾، ”يا ڪمشنر“ کي ختم ڪيو ويندو. دفعہ 5 جي ذيلي دفعہ (4) ۾: (i) ”دفعہ 6 تحت ڪمشنر، يا دفعہ 7 تحت بورڊ آف روينيو طرفان نظر ثاني ۾“ لاءِ ”دفعہ 6 تحت بورڊ آف روينيو“ متبادل هوندو. (ii) وضاحت ۾: (a) ”دفعات 6 ۽ 7“ لاءِ ”دفعہ 6“ متبادل هوندو. (b) ”ڪمشنر“ کي ختم ڪيو ويندو. دفعہ 6 ۾، ”ڪمشنر“ لاءِ ”بورڊ آف روينيو“ متبادل هوندو ۽ ”هي“ لاءِ ”اهو“ متبادل هوندو. دفعہ 7 کي ختم ڪيو ويندو. دفعہ B-7 ۾، ”دفعات 6 ۽ (b) 7“ لاءِ ”دفعہ 6“ متبادل هوندو. دفعات 8 ۽ 9 ۾، ”ڪمشنر“	اولھ پاڪستان پٽ فيڊر ڪينال ضابطو ۽ زمين جي الائنشن جو تحفظ) آرڊيننس، 1967	IX	1967

ختم ڪيو ويندو.			
دفعہ 4 ۾، ”ڪمشنر“ لاءِ ”بورڊ آف روپنيو“ متبادل هوندو.	اولهه پاڪستان اسٽيج ڪيرييجز جي طلبي (عارضي اختيار) آرڊيننس، 1970	XIII	1970
خيرپور ايڪٽس			
دفعہ 2 ۾، ”ڪمشنر“ لاءِ ”بورڊ آف روپنيو“ متبادل هوندو.	خيرپور مينيجمينٽ آف مائيٽرس پراپرٽي ايڪٽ، 1905	III	1905
دفعہ 8 ۾، ”ڪمشنر“ لاءِ ”صوبائي حڪومت“ متبادل هوندو.	خيرپور لائيو اسٽاڪ ڪنٽرول ايڪٽ، 1954	VI	1954
پنجاب ايڪٽس			
دفعہ 3 ۾، ”ڪمشنر“ جي	ڪالونائيزڊ	V	1912

		شن آف گورنمينٽ لينڊس (پنجاب) ايڪٽ، 1912	وصف ڪي ختم ڪيو ويندو. دفعات 17 ۽ 19 ۾ ”ڪمشنر“ لاءِ ”بورڊ آف روينيو“ متبادل هوندو. دفعه 19 ۾، پهريون ڀيرو ايندڙ ”هي“ ڪي ”ان“ سان تبديل ڪيو ويندو.
1939	V	ايگريڪلچر رل پروڊيوس مارڪيٽس، 1939	دفعه 6 جي ذيلي دفعه (3) ۾، ”ڪمشنر“ لاءِ ”حڪومت“ متبادل هوندو. دفعه 21-A جي ذيلي دفعه (2) ۾، ”ڪمشنر“ لاءِ ”حڪومت“ متبادل هوندو. دفعه 32 ۾، ”هڪ ڪمشنر“ لاءِ ”ڪو عملدار“ متبادل هوندو
اين ڊبليو ايف پي ايڪٽس			
1950	XXII	شگر فيڪٽريز ڪنٽرول ايڪٽ، 1950	دفعات 10 ۽ 14 ۾، ”ڊويزن جو ڪمشنر“ لاءِ ”صوبائي حڪومت“ متبادل هوندو.
صدارتي حڪم			
1957	5	ڪراچي ڊولپمينٽ	آرٽيڪل 5 جي شق (3) ۾، ”ڪمشنر“ لاءِ ”ڊپٽي

ڪمشنر ”متبادل هوندو.	اٿارٽي آرڊر 1957		
----------------------	---------------------	--	--

نوٽ: آرڊيننس جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي
جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.